

СВОБОДА

СВОБОДА

UKRAINSKYI DENNIK

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XXIX. ЧИСЛО 98. ДЖЕРЗІ-СІТІ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 28-й СВІТНИЙ, 1921.

TOL. XXIX. No. 98. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, APRIL 28, 1921.

THREE CENTS

Демократи протидляються видаткам на велику флоту.

ВАШІНГТОН, 26. світна. — Підчас дебати над справою розроблення в комітеті палати посів для справ флоту прийшло до горячої дебати над бюджетом для морських зброєн.

Сим разом бучи почали демократи, котрі хотіли не допустити до ухвалення фонду, потрібних на переведення планів будови флоту з року 1916, та примусити президента Гардінга до скликання міжнародної конференції для справ розроблення.

ДЕМОКРАТИ ХОЧУТЬ ПОСТАВИТИ РЕПУБЛІКАНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА В КРУТНЕ ПОЛОЖЕННЯ.

Демократичний конгресмен з Вірджинії Мур предложив внесення, щоби з огляду на те, що нездоволю не прийти до порозуміння в справі зброєн між Злученими Державами та Японією в Англію, президенту Гардінгові дати власть здержати, кожді він буде уважати за відповідальне, якщо будують воєнних кораблів.

Коли се внесення усунуно згід брада, тоді конгресмен Кона з Тексас вніс внесення, щоби президент Гардінг не мав права видавати грошей на морські зброєння так довго, як довго він не скличе конференції ріжних держав для розроблення. Конгресмен Мелен дстав слово на п'ять мінут і остро напад на демократів, котріх він обжалював, щоби вони зміряли своєю тактикою до того, щоби поставити президента в трудне положення. Не менше остро критикував се внесення републіканський конгресмен Кел, котрий казав, що скликання конференції і здержання зброєння коштувалиб державі більше, як виконання цілої програми зброєння.

У відповідь на се, вискодавше Конал казав, що він дійсно хоче, щоби президент запросив другі держави на конференцію для розроблення, а рінчасно дав сим державам пізнати, що Америка збрійється.

ПОСТАНОВЛЕННО РОЗСЛІДУТИ УТЕЧУ МІЛІОНЕРА БЕРГДОЛА.

ВАШІНГТОН, 26. світна. — Палата посів установила спеціальну комісію для розслідування утечі в військовій торгівні фінансового міліонера Бергдола, котрий тежє находився в Німеччині, а котрий завиня неслано, що в утечі помагали йому за добрі гроші ріжні цивільні та військові урядники. Палата посів іменувала генерала Шерберна адвокатом комісії.

НА ПОМІЧ АМЕРИКАНСЬКИМ ФАРМЕРАМ.

ВАШІНГТОН, 26. світна. — Президент Гардінг приказав федеральній резервовій раді, котра має власть над американськими банками, розвести саїдство над тим, в який спосіб заповнити тому, щоби знизити ціни в промислі не відбилися шкідливо на американських фермерів.

Ріжні пропозиції ставлено досі, щоби се osiąгнути. Одні радять, щоби резервова рада обнижила висоту дисконтованія в банках в фермерських округах. Другі радять обнижження перевозової тарифи на залізничних для фермерських продуктів. Ще інші планувать даваниє фермерам короткотермінових позичок на посівки з магазінів, потверджуючі, що фермер заводять в них фермерські продукти.

Що зробиь на приказ Гардінга резервова рада, тепер не відомо, але припускають, що вони вироблять план, котрий буде длучити в собі с-три згадані проекти.

НЮ ДЖЕРЗІ УХВАЛИЛО ОСТРИЙ ЗАКОН ПРОТИ ГОРІВКИ.

ТРЕНТОН, Ню Джерзі, 26. світна. — На внесення пані Джен С. Вен Нес, одної з перших жінок вибраних до нюджерської легіслатури, се законодавче тіло прийняло дуже острий закон про виконання постанови конституції про заборону торгачих напоїв.

Сей закон забороняє виробляти, продавати, перевозити, доставляти, перекувати, або пиві посидати в себе инй-небудь напоїток, який має більше як пів проценти алкоголю. Сей закон забороняє виробляти горілку в дома. Він установив острі кари за порушення прогінбійного закону; кара виносить в 6 місяців тюремн або 500 доларів грівня або і одне і друге. Порушення сею закона уважеться за непричинне заковане, окже судья буде судити без дукри.

Также входить в життя на слідуючу неділю, т. е. на Великодні свята після греко-католицької та православної церкви.

ЗЕЛІЗНИЦІ ПРОСЯТЬ, ЩОБИ ЇМ ВІЛЬНО ПОБРАТИ МЕНШЕ ЗА ПЕРВІЗ.

ВАШІНГТОН, 26. світна. — Зелізничі, котрі мають получення з озером Ірі, подали просьбу до комісії межестейтової торгавлі, о знизинення перевозової тарифи на вугіль. Зелізничі просять, щоби ший перевозку мягкого вугля знизити о 25 центів за тону. Зелізничі думають, що в той спосіб вони піднесуть довіз вугля до міст над озером Ірі, а звідти до портів над озером Супіріор та Мішіґен.

ХОРОНЯТЬ АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОМИСЛ ПЕРЕД НІМЕЦЬКОЮ КОНКУРЕНЦІЮ.

ВАШІНГТОН, 26. світна. — Сенатор Насе вніс в сенат внесення, щоби Злучені Держави наложили охорону мито на заграничні фарби, щоби в той спосіб обхоронити молодий американський промисл виробу фарб перед конкуренцією німецьких фарб, які певно почнуть прихизати до Америки зараз по проголошенні мйра.

ДЕБАТА НАД МИРОВОЮ РЕЗОЛЮЦІЮ СЕНАТУ. НАКА.

ВАШІНГТОН, 26. світна. Дебату над мировою резолюцією Нака, котра постановляє, щоби Злучені Держави проголосили мир з Австрією та Німеччиною, відложено на автра. Републіканці кажут, що за резолюцією стоять усі сенатори републіканці.

ХОЧУТЬ ЗАБОРОНИТИ ВИРІВ ПИВА ДЛЯ МЕДИЧНИХ ЦІЛИЙ.

ВАШІНГТОН, 26. світна. — Конгресмен А. Д. Волстед, котрий свого часу вніс був прогінбійний закон, тепер вніс новий законопроект, на основі котрого мається заборонити лікарям записувати пивю як лікарство. Як каже самий вискодавець, він подав се внесення тому, що бувший генеральний прокуратор Палмер видав був опінію, що лікарі можуть записувати своїм хорим тільки пива, кільки їм подобається. Волстед каже, що в пиві нема ніяких лічних складників, а зрештою, як які є, то вони є також в так званим „ірі бір". Лікарі самі кажут, що пива не має лічної сили, а 38 свейтів уже заборонено записувати пивю як лікарство. Законопроект Волстедо обмежає також записування вина та горівки, хоч цілком се закупає.

ОРГАНІЗУЮТЬСЯ ДЛЯ БОРОТЬБИ ПРОТИ СИНІХ ЗАКОНІВ.

В Ню Йорку організовано товариство для боротьби проти синіх законів, за котрими послідиними часами розвелася агітація по цілх Злучених Держав. Організацію названо Ліга Американського Народу (Американ Півлет Ліг). Межи бесідниками на перших зборах був губернатор стейту Ню Джерзі, Елвард, котрий говорив, що прихильники синіх законів почнуть нездовго агітувати на саїх повстанніях. Коли на саїх повстанніях, Елвард каже: „Не смейтис, ні смейтис, як нам казали, що заведуть прогінбійню".

СЛІДСТВО В СПРАВІ ПІДПОРІЗНОГО ЗА ВИБУХ НА ВОЛ СТРІТ.

Хоч двох свідків, спроведженіх з Ню Йорку, заявили, що вони пізнають Тіта Льюїджі, арештованого, скрентського, одішого, як чоловіка, котрий їхав возом, наладованим динамітом в самий день вибуху на Вол стріт в Ню Йорку, мимого сего самий арештований каже, що він добре пригадує собі, що в день вибуху він працював в Скрентоні в одного будівельного контрактора. Він не перенить, що він колинебудь в своїм життю був на Вол стріт, що він жив від самого прибувтя в Джесал коло Скрентону, що він працював по місяцях те по іншим будівельним контракторам, декоди як електричний помічник то, знов як реставраційний майстер. Один електричний підприємствє заявив поліції, що Льюїджі дісно працював у нього. Детективи, котрі прихизли з Ню Йорку, щоби викликувати підозрілого, мали список лари гати наперед. Се висказувать, що вони не ввіратують його корабель: вугілевий корабель минав „Селтика" всеюгазю 50 стів поза димитного воза на Вол стріт.

СТРАХ АНГЛІЙСЬКИХ МАНІРІВ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

ЛОНДОН, 26. світна. — Властими копаньєм угли змінивши услія тимчасової умови з углекопави, углекопи заявляють, що ті зміни ще не вистарчають, одначе є надія, що приїде до порозуміння, бо провідники майнерських юній заявляють готовість до переговорів.

РОСІЙСЬКИЙ СОВЕТСЬКИЙ УРЯД ЗАМОВЛЯЄ ЛЬОКО-ПОТІВКИ.

БЕРЛІН, 26. світна. — Російське советське правительство замовило в Німеччині понад 600 льокомотивів.

Ціна льокомотивів не звісна. Советська газета „Економічєская Жизнь" недавно писала, що німєцькі фірми хотять по 2 міліони німєцьких марок за льокомотиву, англійські по 20 до 24 тисяч фунтів стерлінгів, а американські по 65 до 77 тисяч доларів.

ПО Д'АННУЦІО — БОЛЬШЕВИКИ.

ФЮМЕ, 25. світна. — Комуністичі під проводом Ріккарда Замеллі вгамували ратуш.

Потім увійшов з військом до міста капітан Гостенурі, прикомандований Д'Аннуціо і проголосив воєнний стан. За ним ставили фашисті.

ПРОПАВ АВТОМОБІЛЬ ЧОТРОМА ЛЮДЬМИ.

Нюджерські поліції пошукує за дитомобілем Гарета Діброва, члена Пулмен Ко., котрий новозвои його 16-літній син, котрий ходить до одної школи в Ню Йорку. Минулої п'ятниці хлопчик підав до Чезел Гейлсу, в Лонг Бречі, Ню Джерзі, взяв на авто довід аличат і відіхав. В кілька годінн пізнавше одна дівчинка вернула домі, але автомобіль та хлопчєць, котрий ним поїзав, не вернува. Як каже дівчина, котра вернула, вони взяли на автомобіль се одного хлопця і похизли на прогульку. Начальнік поліції в Ню Йорку припускає, що дівка могли бути нападєні розбійниками.

МАЛО НЕ ПРИЙШЛО ДО КАТАСТРОФИ НА МОРЮ.

Як розказує пасажирі корабля „Селтик" з Вайт Стар Лайн, котрий прихиз в понеділюк до Ню Йорку з 1,700 пасажирями, сей корабель мало не був розбитий в незліку другим кораблем. Коли в неділю рано корабель зближився до Нантакет Лайт-хауса, на морі зайгата така мрята, що з дні зробилася майже ніч. Корабель поусоває поволі вперед, сирені корабельні заперли сигнал другим кораблям, що могли наїтис в поблизу. Нагдо перше корабель давєс чотири свейт з другого корабля. Корабельні сторожі стали напружувати очі, щоби побачити, звідки іде другий корабель. З премоу корабель корабель повився нагдо серед мряти вугілевий корабель. Майже не було сумніву, що за хвилину наступить катастрофа, бо вугілевий корабель їхав постова на середню насажирського корабля. Але притомний капітан „Селтика" приказав зараз всім людям лари гати наперед. Се висказувать, що вони не ввіратують його корабель: вугілевий корабель минав „Селтику" всеюгазю 50 стів поза димитного воза на Вол стріт.

СТРАХ АНГЛІЙСЬКИХ МАНІРІВ ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

ЛОНДОН, 26. світна. — Властими копаньєм угли змінивши услія тимчасової умови з углекопави, углекопи заявляють, що ті зміни ще не вистарчають, одначе є надія, що приїде до порозуміння, бо провідники майнерських юній заявляють готовість до переговорів.

РОСІЙСЬКИЙ СОВЕТСЬКИЙ УРЯД ЗАМОВЛЯЄ ЛЬОКО-ПОТІВКИ.

БЕРЛІН, 26. світна. — Російське советське правительство замовило в Німеччині понад 600 льокомотивів.

Ціна льокомотивів не звісна. Советська газета „Економічєская Жизнь" недавно писала, що німєцькі фірми хотять по 2 міліони німєцьких марок за льокомотиву, англійські по 20 до 24 тисяч фунтів стерлінгів, а американські по 65 до 77 тисяч доларів.

ПО Д'АННУЦІО — БОЛЬШЕВИКИ.

ФЮМЕ, 25. світна. — Комуністичі під проводом Ріккарда Замеллі вгамували ратуш.

Потім увійшов з військом до міста капітан Гостенурі, прикомандований Д'Аннуціо і проголосив воєнний стан. За ним ставили фашисті.

ПРОПАВ АВТОМОБІЛЬ ЧОТРОМА ЛЮДЬМИ.

Нюджерські поліції пошукує за дитомобілем Гарета Діброва, члена Пулмен Ко., котрий новозвои його 16-літній син, котрий ходить до одної школи в Ню Йорку. Минулої п'ятниці хлопчик підав до Чезел Гейлсу, в Лонг Бречі, Ню Джерзі, взяв на авто довід аличат і відіхав. В кілька годінн пізнавше одна дівчинка вернула домі, але автомобіль та хлопчєць, котрий ним поїзав, не вернува. Як каже дівчина, котра вернула, вони взяли на автомобіль се одного хлопця і похизли на прогульку. Начальнік поліції в Ню Йорку припускає, що дівка могли бути нападєні розбійниками.

МАЛО НЕ ПРИЙШЛО ДО КАТАСТРОФИ НА МОРЮ.

Як розказує пасажирі корабля „Селтик" з Вайт Стар Лайн, котрий прихиз в понеділюк до Ню Йорку з 1,700 пасажирями, сей корабель мало не був розбитий в незліку другим кораблем. Коли в неділю рано корабель зближився до Нантакет Лайт-хауса, на морі зайгата така мрята, що з дні зробилася майже ніч. Корабель поусоває поволі вперед, сирені корабельні заперли сигнал другим кораблям, що могли наїтис в поблизу. Нагдо перше корабель давєс чотири свейт з другого корабля. Корабельні сторожі стали напружувати очі, щоби побачити, звідки іде другий корабель. З премоу корабель корабель повився нагдо серед мряти вугілевий корабель. Майже не було сумніву, що за хвилину наступить катастрофа, бо вугілевий корабель їхав постова на середню насажирського корабля. Але притомний капітан „Селтика" приказав зараз всім людям лари гати наперед. Се висказувать, що вони не ввіратують його корабель: вугілевий корабель минав „Селтику" всеюгазю 50 стів поза димитного воза на Вол стріт.

Німеччина годиться заплатити альянтам 50 біліонів, а з процентом 200 біліонів золотих марок

ВАШІНГТОН, 26. світна. — Німєцькі пропозиції в ноті до американського правительства в справі відшкодування альянтам представляються так:

1. Німєцьчина заявляє свою готовість заплатити альянтам 50,000,000,000 (п'ятьдесять біліонів) золотих марок теперішньої вартости, яку годиться виплачувати ріжними ратами з процентом, до загальної суми 200 біліонів марок в золоті.
2. Німєцьчина видасть міжнародно позичку, про яку суму, процент і амортизацію мало би прийти до порозуміння. Німєцьчина візьме також участь в сій позичці. Прихиз з позички буде для альянтів.
3. Німєцьчина буде платити, до висоти своєї спроможности, процент і рещту суми, не покриті міжнародною позичкою.
4. Німєцьчина годиться, щоби альянтські держави користали з поправи фінансового і економічного положення в Німєцьчині.
5. Німєцьчина годиться прийняти на себе відбудову міст і сіл в знищених стонах; дати працю, матеріал і гроші на переведення сього діла.
6. Німєцьчина готова дати альянтським державам, що потерпіли від війни, відшкодування в матеріалі.
7. Німєцьчина годиться дати альянтській комісії відбудови і біліон золотих марок в сій спосіб: 150 міліонів в золоті і сріблї, а 850 міліонів дредфрами (чекми) державного скарбу, платними до трох місяців золотом або чужими баннотами.
8. Колб Злучені Держави і альянти хотять, Німєцьчина дєрєйє на себе довги альянтів американському правительству (10 біліонів діларів).
9. Німєцьчина годиться на переговори в справі установлення ший і вартости при сплаті відшкодування.
10. Німєцьчина готова дати своїм кредиторам (аїрїтеям) всім запорукам, опєрті на державному майні і публічних службах.
11. Виконання сїх проделженє увальєло би Німєцьчуну від всіх прочих зобовязань щодо відшкодування.

АМЕРИКА НІМЕЦЬКОЇ НОТИ НЕ ПРИНЯЛА ДО ПЕРЕДАЧІ АЛІЯНТАМ.

БЕРЛІН, 26. світна. — Американське правительство відповіло німєцькому правительству, що не приймає ноту до передачі альянтам з причини, що ся нота не подєє точно означеної суми відшкодування, про яку висоту не було би вже найменьшого сумблєу.

Крім того американське правительство поставило се запити щодо других точок німєцької ноти.

Німєцький міністерський кабинет сегодня зібрався на нараду.

Сподівають, що німєцьке правительство у відповідь Америкі задовольніть домаганя Вашингтонського правительства.

Французький посол в Берліні, котрий прихиз в Берлін з 1919 року, вніс до французького правительства пропозицію, щоби Франція налагодила в Берліні виставку, щоби показати, що Франція не прийняла німєцького предложєння, що німєцьке правительство у відповідь Америкі задовольніть домаганя Вашингтонського правительства.

ФРАНЦІЯ ВІДКИДАЄ НІМЕЦЬКЕ ПРЕДЛОЖЕННЯ.

ПАРИЖ, 26. світна. — Державний секретар Злучених Держав Гюз не переслав альянтам німєцької ноти, але дав її наперед до розгляду альянтським амбасадорам у Вашингтоні.

Французький амбасадор у Вашингтоні Жіран одержав сєчас відписку ноти від державного секретаря Гюза і переслав її сєчас до Парижа.

Французький прем'єр Брін заявив, що Франція нового німєцького предложєння не приймає. За причину подає се, що Німєцьчина предклядає замалу суму відшкодування, бо 50 біліонів золотих марок, котрі за 30 до 42 від стругот до вартости 200 біліонів золотих марок, представляють лєдєв полизну тому, що нарахували були альянтські запаві, колб ставили суму 226 біліонів золотих марок і те до того 12 1/2 відсотка для альянтів від німєцьких вивозженіх товарів.

ФРАНЦІЯ ВІДКИНУЛА ПРЕДЛОЖЕННЯ НА ВЛАСНУ РУКУ.

ПАРИЖ, 26. світна. — В туїтешніх політичних кружках заповівають, що французький прем'єр Брін ніякиму німєцькому предложєнню не порозуміється в Великому Бригтанєю і Італію.

Брін вислав каблєграмою відому відповідь до французького амбасадора Жіранда в три години по одержанню від нього ноти.

БИКА ІЗ СОВЕТСЬКОМУ КОМПСАРЕМ В ТУРЕЦЬКОЇ СТОПІЦІ ЧЕРЕЗ ШАННАЙ.

ЦАРГОРОД (Константинополь), столиця Туреччини, 26. світна. — Сюди прихиз советський торговельний представник др. Кудаш, котрий іде відсю до Англії. Коли він сїдє в ресторані з жіночку, приступив до нього російський помічник і вдарив його, кичучи: „Як смєєш ітти шпанєл серед жєрєво советської Росії!"

Зараз приступили англійські поліції і заступила д-ра Кудаша, заявляючи йому, що може відітис. Одлєк советський агент не відбивався, а тільки просив поліцію о охорону.

